

LANDSKAPSARKITEKTUR
TRÄDGÅRD VÄXTPRODUKTIONSVETENSKAP
Rapportserie

Naturlig Etablering

*– En pilotstudie av en naturbaserad intervention
för individer inom Etableringsuppdraget i behov
av arbetslivsinriktad rehabilitering*

**Anna María Pálsdóttir, Sara Kyrö Wissler,
Anna Geite och Patrik Grahn**

Institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap

Rapport 2016:8
ISBN 978-91-576-8928-3
Alnarp 2016

Naturlig Etablering

- En pilotstudie av en naturbaserad intervention för individer inom Etableringsuppdraget i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering

Utgivningsort: Alnarp

Utgivningsår: 2016

Författare: Anna María Pálsdóttir, Sara Kyrö Wissler, Anna Geite och Patrik Grahn

Anna.maria.palsdottir@slu.se sara.kyro@slu.se

Rapporten är baserad på utvärdering av pilotprojektet. Tack till Lillian Lavesson, Anna Sundberg, Fredrik Tauchnitz, Helene Trymander, Azadeh Shahradsamt handläggarna på Arbetsförmedlingen.

Serietitel: Landskap trädgård växtproduktionsvetenskap : rapportserie

Delnummer i serien: 2016:8

ISBN: 978-91-576-8928-3

Elektronisk publicering: <http://epsilon.slu.se>

Nyckelord: migration, hälsa, Alnarps Rehabiliteringsträdgård

Naturlig Etablering

– En pilotstudie av en naturbaserad intervention för individer inom Etableringsuppdraget i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering

**Anna María Pálsdóttir, Sara Kyrö Wissler,
Anna Geite och Patrik Grahn**

Institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi

Sveriges lantbruksuniversitet
Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap

Rapport 2016:8
ISBN 978-91-576-8928-3
Alnarp 2016

Förord

Allt fler personer har omfattats av etableringsuppdraget under de senaste åren. Bland de mottagna finns ett stort antal individer med traumatiska upplevelser och psykisk ohälsa.

Inom ramen för uppdraget arbetslivsinriktad rehabilitering samarbetar Arbetsförmedlingen med Region Skåne och SLU utifrån individperspektivet men även det långsiktiga strategiska arbetet med att skapa metoder, finansieringsformer och samverkansskapande allianser mellan forskning och myndigheter.

Vårt samarbete siktar på att hitta metoder för samverkan som bygger på evidens från forskningen.

Ur individperspektivet är projektet både hälsofrämjande och ger ett bra underlag för vidare planering av utredningar, insatser och program.

Sammanfattning

Pilotprojektet *Naturlig Etablering* består av en naturbaserad intervention där Arbetsförmedlingen, Region Skåne samt Sveriges Lantbruksverk- samhet (SLU) samarbetat för att utveckla en modell i syfte att vetenskapligt utvärdera denna.

Målgruppen för pilotstudien är individer inom Etableringsuppdraget med psykisk ohälsa i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering som är in- skrivna på Arbetsförmedlingen i Malmö samt Lund. Pilotprojektet har be- drivits i Alnarps Rehabiliteringsträdgård. Deltagare har valts ut av arbets- förmedlingens rehabiliteringsteam inom Etableringsuppdraget för den na- turbaserade interventionen. Under 10 veckor, tre gånger per vecka och un- gefär fyra timmar per tillfälle har deltagarna vistats i grupp i trädgården och erbjudits aktiviteter med olika kognitiva och fysiska utmaningar. Sedan etableringsuppdraget startade 2010 har Arbetsförmedlingen arbetat med att ta fram nya metoder och verktyg i samarbete med andra aktörer för att un- derlätta etableringen av de nyanlända.

I denna rapport redovisas framtagna modell *Naturlig Etablering*. Detta har resulterat i en beskrivning av målgruppen, beskrivning av naturbaserad utredning, genomgång av den naturbaserade interventionsmodellen samt beskrivning av fördjupad samverkan mellan i projektet ingående myndig- heter.

Innehåll

Bakgrund	7
Syfte och Mål	8
Former för samverkan	8
Målgrupp	8
Projektet bedrivs i Alnarps rehabiliteringsträdgård	10
Naturbaserad intervention - arbetslivsinriktad rehabilitering	10
Rekrytering av deltagare	11
Utvärdering	11
Resultat	13
1 - Beskrivning av målgrupp i pilotprojektet	13
2 - Rekrytering av deltagare, flöde och avslutning i programmet	13
3 - Naturbaserad intervention – utveckling av modellen	14
4 -Naturbaserad utvärdering	18
5 - Fördjupad samverkan under pilotprojektet	19
Avslutning	21
Referenslista	22

Bakgrund

Sedan 2010 har Arbetsförmedlingen ansvaret för etablering av nyanlända flyktingar i Sverige, det så kallade *Etableringsuppdraget*. Syftet är att stödja nyanländas integration i svenska samhället samt stödja inträde på arbetsmarknaden för att bli ekonomiskt självförsörjande (Ikonen, 2015 s. 5). Utifrån individens prestationsförmåga (resurser och begränsningar) upprättas en individuell etableringsplan för att främja optimalt deltagande i erbjudna aktiviteter för integration. Allt fler personer omfattas av etableringsuppdraget och under 2015 sökte närmare 163 000 individer asyl i Sverige (Migrationsverket, 2016). Bland de mottagna finns ett stort antal individer med psykisk ohälsa, som kan försvåra etableringsprocessen hos individen. (Vilhelmsson, Östegren & Cuadra, 2015). Inom etableringsuppdraget har Arbetsförmedlingen arbetat med att ta fram nya metoder och verktyg i samarbetet med andra myndigheter och aktörer för att underlätta tidiga prestations- och arbetsförmågebedömningar.

Utifrån tidigare myndighetssamverkan mellan Arbetsförmedlingen, Region Skåne och Sveriges lantbruksuniversitet har arbetet med att skapa en intervention som stöd för individer inom Etableringsuppdraget vuxit fram för en identifierad målgrupp med särskilda behov. Funderingar fanns tidigt, om en intervention i Alnarps Rehabiliteringsträdgård kunde fungera för denna målgrupp då ohälsobakgrunden påminner, när det gäller den mentala tröttheten, om de målgrupper som tidigare ingått i studier i Alnarps Rehabiliteringsträdgård (Adevi & Mårtensson, 2014; Pálsdóttir et al., 2014). Detta blev starten för ett projekt med explorativ ansats. Projektet har genomförts som en pilotstudie i Alnarps Rehabiliteringsträdgård under 2015-2016 genom att tillsammans hitta lösningar för att stödja individer med ohälsa inom etableringsuppdraget som vidare kan stödja och avlasta arbetet inom sjukvården samt fortsatt planering av aktiviteter inom Etableringsuppdraget.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), institutionen för arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi är projektanordnare i samverkan med Region Skåne och Arbetsförmedlingen. Pilotprojektet har samfinansierats av Region Skåne och Arbetsförmedlingen.

Syfte och Mål

1. Att utveckla en fungerande intervention och skapa ett fungerande koncept med flöden och rutiner.
2. Att utveckla metoder i arbetet med att ta fram prestationsförmågebedömningar/arbetsförmågebedömningar.
3. Fördjupa samarbetet mellan Arbetsförmedlingen, Region Skåne och SLU samt medverka i ansökan om ett större projekt där annan finansieringen söks parallellt med detta projekt.

Former för samverkan

I uppbyggnaden av pilotprojektet har en styrgrupp, en processgrupp samt en arbetsgrupp skapats för att hantera arbetet med styrning, ledning samt genomförande av projektet. I grupperna satt representanter för de tre huvudmännen (se bilaga 1) Arbetsförmedlingen, Region Skåne samt Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för Arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi (AEM).

Styrgrupp ansvarade för det övergripande och strategiska arbetet för projektet medan processgruppen hanterade ansökningar av finansiella medel för piloten samt tittade på möjligheten till att fortsätta samarbetet efter pilotstudien. I arbetsgruppen har representant från Alnarps Rehabiliteringsträdgård arbetat i samverkan med handläggare och rehabiliteringsteam vid Arbetsförmedlingens Etableringskontor i Malmö/Lund. De har skapat förutsättningar för att säkra rekrytering av deltagare, identifiera problem och möjligheter samt efter genomförd intervention, återkoppla arbetsförmågebedömningen som kan komma att ligga till grund för en god fortsättning av etableringen.

Målgrupp

Målgruppen för pilotstudien är individer inom Etableringsuppdraget med psykisk ohälsa i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering som är inskrivna på Arbetsförmedlingen i Malmö och Lund. De individer/deltagare som specialisterna/rehabiliteringsteamet på Af bedömde uppfylla inklusionskriterierna för studien erbjöds deltagande i en 10 veckors naturbaserad intervention i Alnarps Rehabiliteringsträdgård (figur 1).

Inledningsvis, vid projektets start, var inklusionskriterierna fastställda baserade på förslag från arbetsgruppen: individer med permanent uppehållstillstånd i Sverige som ingår/deltar i Etableringsuppdraget. Ålder: 25-50 år och arabisktalande; deltagarna ska klara av resor och gruppaktiviteter under ca 6 timmar/dag samt kunna göra sig förstådda, förstå enkla grundläggande begrepp och ord på svenska. Deras livssituation ska vara så pass stabil att de 10 veckorna går att genomföra. Deltagarna ska ha ett personligt mål och syfte med vistelsen.

Målgruppens problembild enligt experterna på Arbetsförmedlingen (vid start av projektet):

- Nedstämdhet, depression
- Motivationsbrist
- Oro, ångest
- Hög stressnivå
- Sömnproblem
- Rubbad dygnsrytm

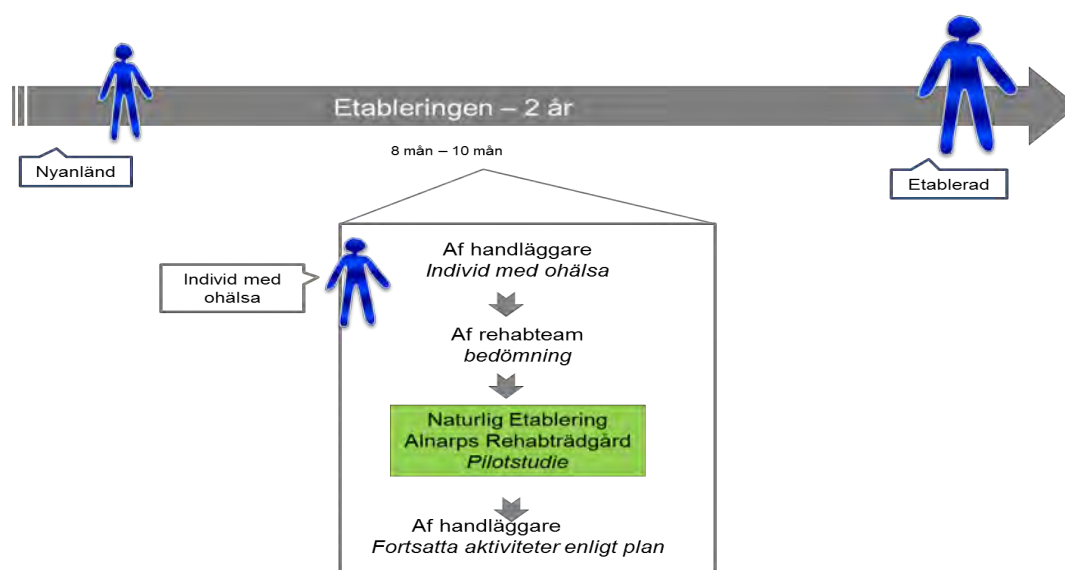

Illustration: Kyro Wissler, S. 2016

Figur 1: Målgruppen för pilotstudien är individer inom Etableringsuppdraget med psykisk ohälsa i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering och uppfyller inklusionskriterierna för deltagande i pilotprojektet.

Projektet bedrivs i Alnarps rehabiliteringsträdgård

Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp har genom sin verksamhet inom landskapsinriktad miljöpsykologi blivit ledande inom ämnesområdet naturunderstödd rehabilitering. Alnarps Rehabiliteringsträdgård (Grahn *et al.*, 2010; Pálsdóttir, 2014) är en forskningsarena som skapats för att se om & hur natur- och trädgård kan påverka hälsa och vårt välbefinnande.

Den två hektar stora trädgården, inramad i blått – se bild nedan (Photo: Pekka, 2012). består av olika rum. Här finns rum för såväl enskild rofylldhet som social samvaro och aktivitet. Konceptet har blivit en förebild både i offentlig och privat verksamhet där bland annat flera landsting bygger upp rehabiliteringsträdgårdar med Alnarps Rehabiliteringsträdgård som förebild.

Naturbaserad intervention - arbetslivsinriktad rehabilitering

Den naturbaserade interventionen genomfördes i Alnarps Rehabiliteringsträdgård i grupp om 8-12 personer under 10 veckor, 4 timmar/förmiddag, tre dagar/vecka. Teamet bestod av: arbetsterapeut, sjukgymnast, läkare, trädgårdsmästare (trädgårdsingenjör), trädgårdsmästare (landskapsarkitekt) och språkstöd (arabisktalande). Deltagarna erbjuds bred variation på aktiviteter med olika kognitiva och fysiska utmaningar, t.ex. odlingsaktiviteter (förukning av växter, odling, skörd

och efterskörd), trädgårdsskötsel, promenader i trädgården och i Alnarpsparken samt cykling.

Varje dag har en tydlig struktur för att skapa trygghet och rutiner (se t.h.) och har ett salutogent perspektiv dvs. fokus på resurser och förmåga. Dagen börjar med en gemensam morgonsamling för att deltagarna ska landa och gemensamt börja förmiddagen. Efter samlingen (på ca 30 min) erbjöds olika aktiviteter (fokus på odling och trädgård) där deltagarna får arbeta tillsammans med personalen eller för sig själva i valda aktiviteter. Dagen avslutas med gemensam fika och diskussion kring dagens upplevelser i trädgården/verksamheten. Programmet är anpassat efter varje individs behov, resurser, hinder och reviderades allteftersom processen framskred. I modellen arbetade alla kompetenser i gruppen under hela förmiddagen både som del av gruppaktiviteterna men också individuellt med deltagarna.

Morgonsamling

Trädgårds- och
odlingsaktiviteter

Avslutning med fika

Personalens utredning ligger till grund för naturbaserad utvärdering som lämnas till handläggarna på Arbetsförmedlingen för fortsatt planering av aktiviteter inom Etableringsprogrammet. Detta innefattar bl.a. närvaro, skäl till ev. frånvaro, vilka aktiviteter deltagaren har genomfört, bedömning av arbetsförmåga, språk, intressen, fysisk och psykisk förmåga/besvär, allmänt hälsotillstånd samt deltagarens egna önskningar och intressen.

Rekrytering av deltagare

Deltagarna fick grundläggande information om projektet på svenska och arabiska. Innan start gjorde deltagaren, tillsammans med handläggare från Af och tolk, ett studiebesök till Alnarps Rehabiliteringsträdgård där de fick information om verksamheten och programmets innehåll.

Utvärdering

Personalen i Alnarps Rehabiliteringsträdgård fick grundläggande information om deltagaren innan start. Vid interventionens start träffar deltagarna läkare, sjukgymnast och arbetsterapeut individuellt för utvärdering avseende hälsa och funkt-

ion. Samtalen genomfördes med stöd av tolk. Under hela interventionen följde personalen individens utveckling och utvärderade individerna avseende hälsa och funktion. Efter avslutad intervention, överlämnade personalen ett utlåtande avseende varje individs arbetsförmåga inkl. initiativförmåga, struktureringsförmåga, minne, koncentrationsförmåga, stresskontroll, problemlösningsförmåga till handläggarna på Af.

Utvärdering och utveckling av modellen genomfördes som följeforskning där forskare kontinuerligt dokumenterade olika processer som skedde inom projektet (Svensson *et al.* 2011). Fokus för utvärderingen var på utveckling av samverkansmodellen (rekrytering av deltagarna, arbetsprocesser före och efter interventionen), olika aktörers arbetsprocesser (handläggare Af, personal Alnarps Rehabiliteringsträdgård, deltagarna själva) samt innehåll och utformning av programmet i verksamheten i Alnarps Rehabiliteringsträdgård. Detta innebar att en av forskarna deltog på möten i arbetsgrupp samt genomförde intervjuer med samtliga. Två forskare genomförde, separat, deltagande observationer för att få en bild av huruvida både personal och deltagarna fungerade i interventionen. Alla deltagare fick information om forskarnas roll och i vilket syfte de var med under interventionen om 10 veckor. Forskare A ingick i grupp nr 2 och 4 och forskare B ingick i grupp nr 3. Under de fyra pilotgrupperna fanns arabisktalande språkstöd med i gruppen och en av följeforskarna hjälpte till med översättning.

Alla individer som deltog i interventionen erbjöds att ingå i en intervjustudie om sina upplevelser och erfarenheter under interventionen. Avsikten var att beskriva vad som varit till hjälp, vad som varit positivt och/eller negativt och vad som kan förbättras i interventionen i Alnarps Rehabiliteringsträdgård samt modellen i sin helhet. Vidare, vilka delar av trädgården de har använt och i vilket syfte. Deltagarna fick både muntlig och skriftlig förfrågan på modersmål om att ingå i studien. Alla individer som deltog i intervjustudien lämnade skriftligt samtycke. Intervju på ca 40 minuter, med stöd av tolk. Resultatet redovisas inte i denna rapport men kommer att publiceras i vetenskapliga artiklar. Studien är godkänd av Regionala Etikprövningsnämnden i Lund (EPN) Dnr. 2015/402.

Resultat

Resultatavsnittet består av fem delar som svarar på studiens tre mål:

- 1) beskrivning av målgrupp,
- 2) beskrivning av rekrytering av deltagarna till projektet,
- 3) genomgång av den naturbaserade interventionsmodellen,
- 4) beskrivning av naturbaserad utvärdering,
- 5) beskrivning av fördjupad samverkan mellan de tre huvudaktörerna i projektet (Af, Region Skåne och SLU).

1 - Beskrivning av målgrupp i pilotprojektet

Totalt deltog 41 individer, 27 kvinnor och 24 män (ålder 22-66) i pilotstudien. De flesta deltagarna kom från Syrien men även från Iran, Afghanistan, Eritrea och Palestina. De flesta var arabisktalande men även några persisktalande. Målgruppens problembild:

- Fysisk och mental trötthet
- Nedsatt kognitiva aspekter; minne, koncentration.
- Hög stressnivå – mycket som påminner på utmattningssyndrom samt oro och ångest.
- Sömnbrist
- Smärtproblematik (kan ha ursprung sen tidigare).

2 - Rekrytering av deltagare, flöde och avslutning i programmet

Handläggarna på Arbetsförmedlingen introducerade projektet till de individer som uppfyllde inklusionskriterierna och som de ansåg i behov av speciellt stöd. Alla individer bjöds in till ett informationsmöte på Af där personalen från Alnarps Rehabiliteringsträdgård presenterade programmet, visade bilder från trädgården samt svarade på frågor. Alla intresserade deltog tillsammans med handläggarna på

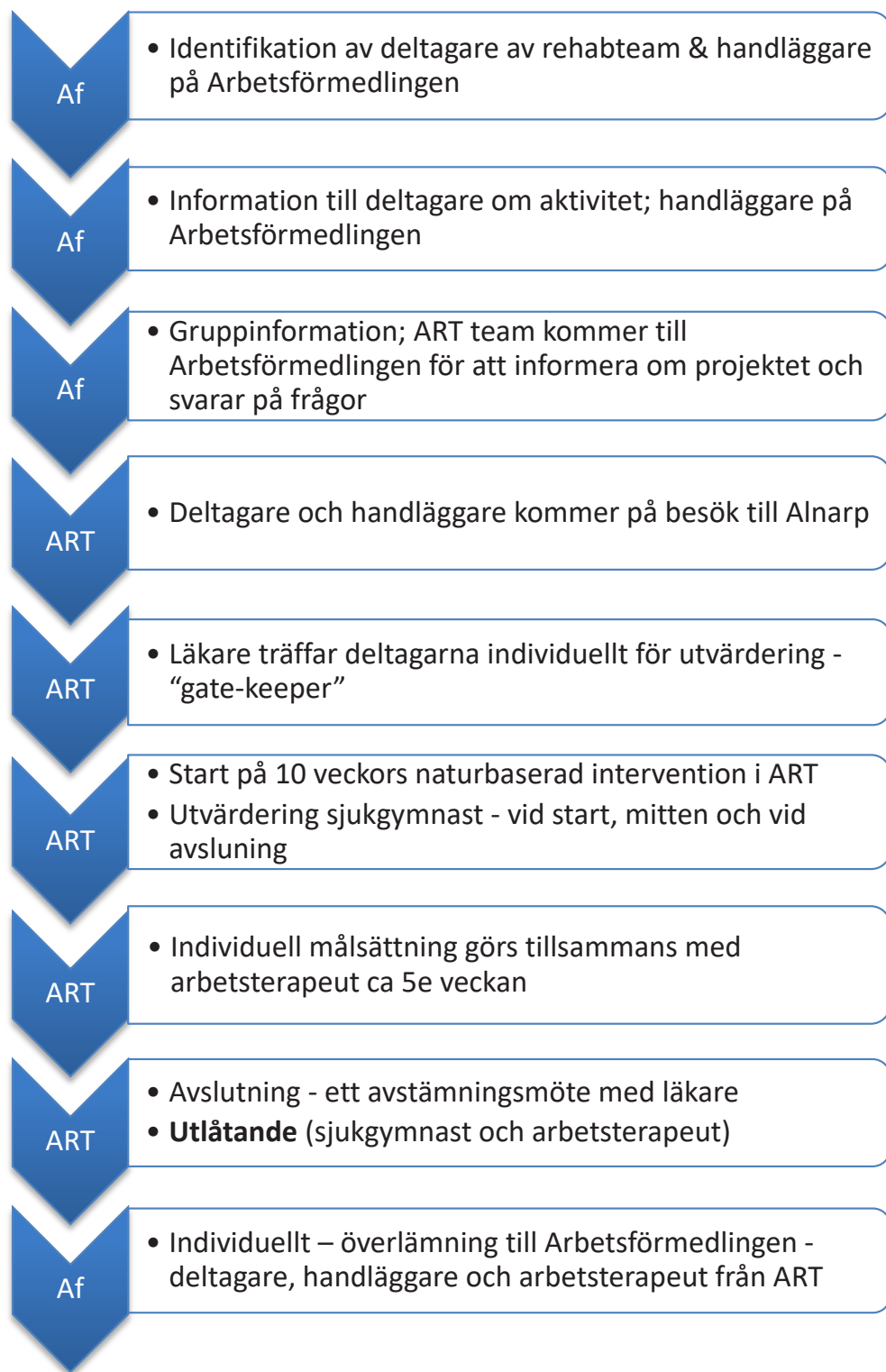
Af och tolk, på ett studiebesök i trädgården i Alnarp. Någon dag efter studiebesöket påbörjade de som så önskat en 10 veckors intervention. Inkludering av deltagare var öppen fram till ca vecka tre. De flesta deltagare kom från Malmö och enbart ett fåtal från Lund. Deltagarna ansvarade själva för transport till Alnarp såsom de gör till andra aktiviteter som erbjuds i Etableringsuppdraget.

3 - Naturbaserad intervention – utveckling av modellen

Under processen (fyra pilotgrupper) har innehåll och utformning av bemanning (Figur 2) och aktiviteter justerats. Här under beskrivs den slutliga modellen *Naturlig Etablering* där flöde och rutiner kring rekrytering av deltagare har tagits fram i samverkan med handläggare på Arbetsförmedlingen. Bemanning och aktivitetserbjudande har landat i en modell som praktiskt ska kunna implementeras i befintligt struktur hos Arbetsförmedlingen även på övriga orter i Sverige dock finns det inslag i modellen som kan komma att ändras efter ett års forskningsprojekt av modellen, 2017-2018.

Figur 2: Genom följeforskning har modellen justeras avseende; innehåll och utformning av bemanning och aktiviteter.

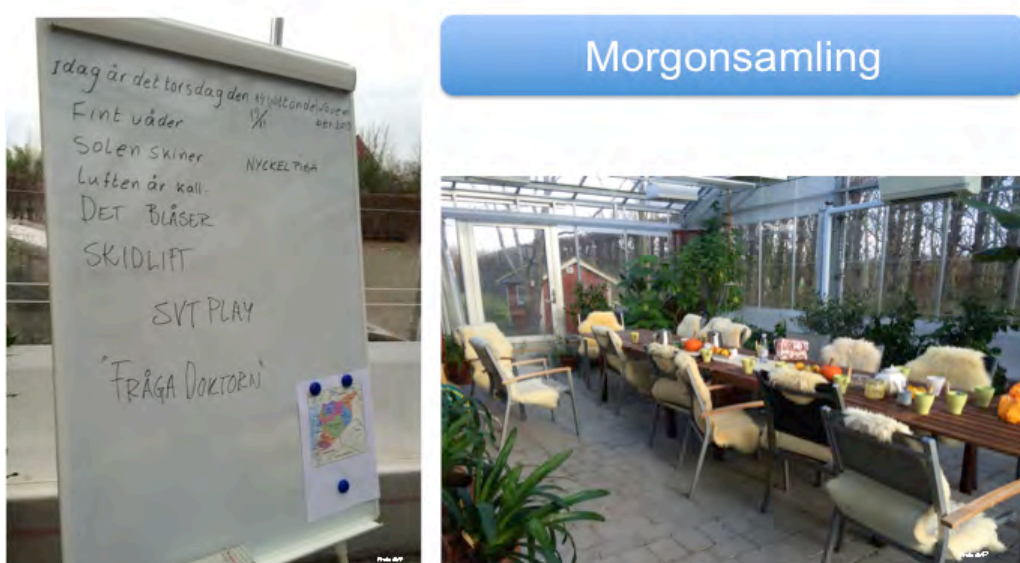

Figur 3: Modellen *Naturlig Etablering*, flöde och rutiner. Af = aktiviteten genomförs på Arbetsförmedlingen och ART= aktiviteten genomförs i Alnarps Rehabiliteringsträdgård. Samtalen kan inkludera tolkstöd.

Naturlig Etablering handlar om att se personen i ett sammanhang, att uppmärksamma resurser och utvecklingspotential som sedan blir till hjälp för fortsatt etablering.

Den naturbaserade interventionen pågick under 10 veckor under pilotprojektet, tre förmiddagar i veckan (måndag-onsdag-torsdag) mellan kl. 9-13. Varje dag hade en tydlig struktur och innehöll tre huvudmoment; morgonsamling som start på dagen; samt samling som avslutning på dagen (se sida 11). Personalen bestod av arbetsterapeut och trädgårdsmästare samt ett arabisktalande språkstöd. Morgon- och avslutningssamling ägde rum i det s.k. stora växthuset. De olika trädgårds- och odlingsaktiviteterna skedde både i växthusen och ute i trädgården. Park- och trädgårdspromenader ingick som erbjudna aktiviteter samt cykling.

Morgonsamling är för att samla gruppen och för att deltagarna ska kunna landa i verksamheten innan de börjar arbeta i trädgården. Alla deltagare skriver upp sin närvaro i ett specifikt block samt vilken tid de anländer till verksamheten. På morgonsamlingen erbjuds te på färska örter från trädgården för sinnesstimulering och för att väcka intresse för de örter som finns i trädgården. Personalen introducerar vilka aktiviteter som finns att delta i under förmiddagen. På morgonsamlingen uppmärksammas allt från väder och årstid till svenska samhället i stort. Här uppstår nyfiken utforskande av skillnader och likheter mellan kulturer, både från personalen och från deltagarna. Samhällsorientering och språk och diskussioner blir som samtalet faller sig. Personalen skriver på tavlan de ord deltagarna önskar att lära sig och för att förstå vilket ord det rör sig om.

Trädgårds- och odlingsaktiviteter följer årstid och trädgårdens behov. Det finns många sysslor året om kopplat till trädgårdsskötsel och odling. Inom odling finns det aktiviteter inom förökning (sådd, ta sticklingar, sätta lökar, dela plantor etc.), odling (omskolning av växter, bevattning, ogrärensning etc.) skörd och efterskörd/förädling av skörden (sylta, göra pesto samt sallad etc.).

Alla aktiviteter är anpassade efter deltagarnas förmåga, behov och intresse. Personalen uppmuntrar till balans mellan vila och aktivitet (Persson & Johnsson, 2010). I början är det viktigt att deltagarna får veta att de får göra det de känner för och att möjlighet finns till vila. Personalen erbjuder aktiviteter som kräver större eget ansvar och engagemang, mer arbetslika, till de deltagare som har större arbetsförmåga.

Kommunikationen är ofta utan ord då det är lätt att visa hur arbetet i trädgården ska utföras. Personalen behöver ha ett tillåtande förhållningssätt, men för den skull inte omhändertagande och/eller skyddande. Förhållningssättet bygger på att de är kapabla vuxna människor som vill och kan vara aktiva och sköta olika sysslor eller ansvarsområden. Alla behöver känna att de får fysisk kontakt med miljön, genom aktivitet och/eller vila. Alla behöver känna sin roll i ett meningsfullt sammanhang. Personalen uppmuntrar även till fysiska, konditionshöjande, aktiviteter såsom att cykla och ta promenader.

Avslutning med fika

Avslutningssamling och fika är för att knyta ihop säcken efter dagens arbete. Gruppen samlas för en enkel fika baserad på dagens skörd från trädgården, t.ex. marmelad på frukt och bär, pesto på trädgårdens örter eller sallad på grönsaker som är aktuella för säsongen. Avslutningsvis, innan deltagarna åker hem, får var och en en möjlighet att reflektera över dagens arbete och upplevelse av dagen. Deltagarna får möjlighet att träna sig i att börja prata svenska, våga ta steget och tala inför gruppen. Avslutningsfiket skapar sammanhållning och gemenskap, en familjär stämning.

4 - Naturbaserad utvärdering

Arbetsterapeut och sjukgymnast lämnade separata utlåtande i löpande text avseende bl.a. närvaro/frånvaro, genomförda aktiviteter, arbetsförmåga inkl. initiativförmåga, struktureringsförmåga, minne, koncentrationsförmåga, stresskontroll, problemlösningsförmåga samt språk. Det vill säga kunna kommunicera utan ord, förstå och göra sig förstådd på svenska. Hur deltagaren använder kroppen i aktivitet, fysisk uthållighet, styrka samt finmotorik. Fortsättningsvis hur deltagaren fungerar i grupp, samspel med andra och resurser i gruppssammanhang. Eventuella hinder och svårigheter tas upp. Sammanfattningsvis – utlåtande: förslag på nästa steg; hur deltagaren kan komma vidare, vad behövs eller vad kan vara lämpligt för individen för att komma vidare.

Utlåtandet överlämnades på ett individuellt möte med handläggaren på Arbetsförmedlingen för fortsatt planering av aktiviteter inom Etableringsprogrammet (Figur 3, sida 15).

5 - Fördjupad samverkan under pilotprojektet

Piloten bygger på finansiering från Arbetsförmedlingen och Region Skåne, initialt för tre grupper. För att hålla kontinuitet och ge möjlighet till interventioner under årets alla delar beviljades full finansiering från Arbetsförmedlingen för en fjärde grupp under 2016. Finansiering har skett genom direkt riktade ansökningar/överenskommelser med resp. samverkanspartner.

Pilotprojektet, som startade i april 2015, syftade till att tillsammans hitta lösningar för att stödja deltagare i etableringsuppdraget i behov av arbetsinriktad rehabilitering och utveckla metoder i samverkan som stödjer och avlastar vidare arbete inom sjukvården. Genom kontinuerlig uppföljning och utvärdering stöds den strategiska utvecklingen av samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Region Skåne och SLU i arbetet med flyktingars ohälsa.

Avslutning

Sedan våren 2015 har projektet pågått för att närmare fastställa hur satsningen ska utformas avseende interventionens innehåll och utformning, rekrytering, rutiner mm. Vidare har arbetet innefattat utveckling av samverkan mellan myndigheter. Det avslutade pilotprojekt resulterade i en modell, *Naturlig Etablering*, beskriven här i rapporten. Pilotprojektet har presenteras i internationellt sammanhang på bland annat två konferenser i Europa (se bilagor).

I maj 2016 övergick projektet till ett projekt i genomförandefas i Alnarps Rehabiliteringsträdgård och utvärderas vetenskapligt av forskare på Sveriges lantbruksuniversitet i samverkan med Epidemiologiskt registercentrum Syd i Lund (ERC Syd), Skånes Universitetssjukhus (Region Skåne) samt Lunds Universitet.

Målet är att fördjupa samarbetet mellan Arbetsförmedlingen, Region Skåne och Sveriges lantbruksuniversitet. Tidigare erfarenheter har visat att utbytet och samarbetet mellan forskning och praktik främjar målet om ett hälsofrämjande mottagande och etableringsprocess för individen. Målet är att under 2018 kunna implementera modellen *Naturlig Etablering* i Arbetsförmedlingens ordinarie verksamhet.

Referenslista

- Migrationsverket (2016) <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv-2016/2016-01-01-Nastan-163-000-manniskor-sokte-asyl-i-Sverige-2015.html> 2016-11-08.
- Adevi, A. & Mårtensson, F. (2013). Stress rehabilitation through garden therapy: the garden as a place for recovery from stress. *Urban Forestry and Urban Greening*, 12; 230-237.
- Ikonen, A.M. (2015). *Perspektiv på etableringsprogrammet, Hälsa och välbefinnand. Nyanlända migranternas röster*. MILSA, s.5.
- Grahn, P., Tenngart Ivarsson, C., Stigsdotter, U. & Bengtsson, I-L. (2010). *Using affordances as a health promoting tool in a therapeutic garden*. In Ward Thompson C, Aspinall P, Bell S, editors. *Innovative approaches to researching landscape and health. Open Space: People Space 2*. New York: Routledge; pp. 116–54.
- Pálsdóttir, A.M. (2014). *The role of nature in rehabilitation for individuals with stress-related mental disorders. The Alnarp Rehabilitation Garden as supportive environment*. Doctoral Thesis No. 45. Acta Universitatis Agriculturae Sueciae, Swedish University of Agricultural Sciences, Alnarp. <http://pub.epsilon.slu.se/11218/>
- Pálsdóttir A.M., Grahn, P. & Persson, D. (2014). Changes in experienced value of everyday occupations after nature-based vocational rehabilitation. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*. 21, 1, 58-68.
- Persson, D. & Jonsson, (2009). Importance of experiential challenges in a balanced life. Micro- and macro-perspectives. In Matuska, K. & Christiansen, C (eds). *Life Balance. Multidisciplinary Theories and Research*. AOTA Press and SLACK Incorporated.
- Svensson, L., Brulin, G, Jansson, S. & Sjöberg, K. (Red.) (2011). *Lärande utvärdering, genom följeforskning*. Upplaga 1:4, Studentlitteratur, Malmö.
- Vilhelmsson, A., Östergren, P-O. & Björngren Cuadra, C. (2015). *Hälsa i centrum för etableringen: Bedömning av arbets- och prestationsförmåga inom etableringen av nyanlända*. Malmö Institute for Studies of Migration, Diversity and Welfare (MIM).

2nd International Conference on Mental Health & Human Resilience 14-15th July
2016 Colonge <http://mentalhealth.conferenceseries.com/2016>

“The theme of the conference is based on “Challenges in Mental Illness & Differential Procedures of Diagnosis and Therapy”.

Sustainable health for successful integration into the Swedish society through nature-based rehabilitation in Alnarp Rehabilitation garden

Pálsdóttir, A.M., Shahrad, A., Grahn, P & Zachrisson, M.

Swedish University of Agricultural Sciences, Department of Work Science, Business Economics and Environmental Psychology. Box 88; SE-230 53 Alnarp, Sweden

The global refugee crisis calls for attention to comprehend the psychological consequences of forced migration and displacement. Immigrants' mental health has been at risk because of the exposure to trauma and violence before migration. Moreover, post-migration experiences e.g. having been exposed to mortal danger during flight, stress of adaption, discrimination etc. The aim of this study is to investigate if a ten weeks nature-based rehabilitation program can contribute to improved health and well-being among newly arrived refugees in Sweden during participation in a two-year integration program, managed by the Swedish Public Employment Service. The rehabilitation is performed at Alnarp Rehabilitation Garden, and was scheduled for three days a week, each day lasting for four hours. The rehabilitation program is carried out in-group of five to ten individuals and was managed by an occupational therapist, a physiotherapist and two horticulturists. The aim of the program is to enhance a salutogenic curative process for better wellness through sensory impressions, activities and rest. The evaluation is conducted as participant observation study, along with in-depth interviews at the end of the program, and with a register follow-up after one year. The work is conducted in a joint effort with the Swedish Public Employment Service and the healthcare authorities in Scania County in order to find means for sustainable integration of refugees into Swedish society. The study will run until the March 2016 and is approved by regional ethic committee.

24th International association People-Environment Studies Conference 27th June-1st July 2016 Lund-Alnarp

<http://www.iaps24.se/>

“The conference addressed the study of the interrelations between the social, the built and the natural environment, and the impacts on them. The conference theme turns the spotlight on to what is at the core of the bigger issues related to global sustainability – the actions and everyday lives of humans. It is what we do, feel and think every day, that shapes our individual and collective future.”

Exploring landscape perception among newly arrived refugees in the context of Alnarp Rehabilitation Garden

Pálsdóttir, A.M., Shahrad, A., & Zachrisson, M.

Swedish University of Agricultural Sciences, Department of Work Science, Business Economics and Environmental Psychology. Box 88; SE-230 53 Alnarp, Sweden

Key words: landscape, perception, mental health

Introduction

To provide a sustainable multicultural society it is essential to understand how individuals perceive their environments and how they use it. By consideration of recent global refugee crisis, there is a big demand of understanding of landscape preferences and perception and the use pattern of green spaces of these groups of population. At the same time refugees are facing stressful experiences during the pre-migration, migration and post-migration period which might cause physical and mental health problem such as post trauma stress diseases. Therefore, health-related interventions could be taken into consideration in terms of treatment and prevention.

Aim

The aim of this pilot study is to investigate how newly arrived refugees perceived and use Alnarp Rehabilitation Garden. Further it tries to understand if nature based rehabilitation can contribute for socially and mentally well-being.

Method

This one year pilot study is conducted as a phenomenological approach to evaluate a 10-week nature-Based-Rehabilitation program at Alnarp Rehabilitation garden with clients who are newly arrived refugees in Sweden. The participants were selected for this study by the Swedish Public Employment Service in county of Scania that is responsible for 2 years integration program. The aim of this intervention is enhance a salutogenic process to strengthen individual's power with support from natural environment. The program is carried out in group of five to ten individuals and is managed by an occupational therapist, a physiotherapist and two horticulturists which is scheduled for three days per week and each day lasting for four hours. A qualitative research design is employed including semi-structured face-to-face interviews as data collection method. To analyze the data Interpretative phenomenological analysis method will be used. The project will run until the March 2016 and is approved by regional ethic committee in Lund.

Exploring landscape perception among newly arrived refugees in the context of Alnarp Rehabilitation Garden

Azadeh Shahrads, Mozghan Zachrisson, Anna Maria Pálsdóttir
Swedish University of Agricultural Sciences, Department of Work Science, Business Economics and Environmental Psychology. Box 88; SE-230 53 Alnarp, Sweden

Objective

The aim of this study project was to investigate how newly arrived refugees perceived and used Alnarp Rehabilitation Garden during a 10 week nature-based intervention. Further, to understand if the intervention could contribute to improve well-being.

The Venue

The study was carried out in Alnarp Rehabilitation Garden in southern Sweden (county of Scania). The garden contains places for work as well as rest and meditation which can be divided into two main areas, Nature Area and non-cultivated and Cultivated and Gardening Area. Each area contain different garden rooms with special properties of restorative environment as well as rooms for meaningful horticulture and garden activities.

Program

The program was conducted in group of five to ten individuals and was managed by an occupational therapist, a physiotherapist and two horticulturists. Nature-based intervention was scheduled for three days per week and each day lasting for four hours from 9-13. Each day was mainly divided into three parts. First morning gathering with a cup of herb tea to start the day and each day offered different activities according to the season and weather such as watering the plant, sowing seeds, weeding, harvesting. The participants could also choose if they would like to go for a walk or lay down on a hammock to be on their own. The closure for the day, all participants with the team got together for light refreshments before going home.

Data Collection

Altogether, 20 persons participated in a semi-structured interview which were carried on in the garden. Each interview there was an interpreter for Arabic speaking participants and lasted approximately 40 minutes. Interpretive Phenomenological Approach analysis will be used as data analysis. The results are expected in fall 2016.

Alnarp Rehabilitation Garden-Main building

Horticultural activities in the Green House

The pictures show some of the horticultural activities have been offered in the garden.

Harvesting vegetables for the light refreshments